

ABONAMENTUL:
 Pe un an . . . 28.— Cor.
 Pe jumătate an 14.— „
 Pe 3 luni . . . 7.— „
 Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și străinătate:
 Pe un an . . . 40.— franci.
Telefon
 pentru oraș și interurban
 Nr. 750.

ROMANUL

REDACTIA
 și **ADMINISTRATIA**
 Strada Zrinyi Nrul 1/a
INSERTIUNILE
 se primesc la admini-
 stratie.
 Mulțumite publice și Lou
 deschisă costă șirul 20 fil.
 Manuscrisurile nu se în-
 napoiază.

Politica externă a Germaniei după pacea dela Frankfurt.

— O conferință a dlui Dinu C. Arion. —

Primum la redacție: „Politica externă a Germaniei după pacea dela Frankfurt”; conferință, ținută la „Cercul de studii al partidului conservator” din București de d. Dinu C. Arion.

O minunată expunere a politicii Germaniei dela întemeierea ei ca stat unitar; o paralelă între politica de după 1870 a cancelarului Bismarck — în care timp s'au făcut alianțele cu Austro-Ungaria, Italia și mai târziu și cu România — și între politica aproape opusă acesteia, politica împăratului Wilhelm. În cece privește România, Bismarck, a lăsat-o în voia Austriei ca stat oriental, satelit al politicii occidentului, iar în cece privește Dardanelele, nu s'a opus niciodată la rusificarea lor.

Marele cancelar a întemeiat Germania continentală și nu s'a gândit la Dunăre sau la mare. Târziu de tot sub Wilhelm II, interesele schimbându-se, se schimbă și politica Germaniei.

Ea începe să-și îndrepte privirile mai departe în Orient. Strămătorile o interesează, iar România trebuie intrucâtva desfăcută de celelalte state balcanice, rămânând cu politica ei aparte.

Această tendință se înlăptuiește la 1913, când atitudinea României s'a impus independent de vecinii din Balcani, și mai cu seamă de politica Austriei.

Reproducem următoarele pasagi:

După 1815, purcede acea răspândire generală a principiilor revoluțiunii franceze, de libertate individuală și de libertate a națiunilor, cari cuprind și Germania. Tendințele acestor principii se sprijină firește în Germania, mai ales pe amintiri glorioase; împrejurul lor

se naște o întreagă mișcare de filozofie și de literatură, spre înlăptuirea idealului german, idealul de unitate germană. Dar aceste tendințe, filozofice, literare, nu au forța să dărâme zidul intereselor locale; și tocmai aci a constat genialitatea lui Bismarck, că el, care cunoștea starea de lucruri, a văzut că nu poate să spargă zidurile locale, decât punând chestia unității germane ca o chestie europeană. Și știm că unitatea Germaniei s'a făcut sub presiunea primejdiilor străine.

Știm cum a realizat dânsul acest plan prin mijloace violente — necesitatea lor, reese din nou ca proprie evoluțiunii germane. Cunoaștem rostul războaielor dela 1864—1866—1870, și după 1871, după războiul cu Franța, este fundată în mod definitiv unitatea germană.

Și mai departe vorbind despre congresul dela Berlin:

Dela convențiunea dela Reichstadt — convențiune de aliminteri aprobată de Bismarck, care adeverește și stabilește planurile lui Andrassy, căci ea cuprinde hărăzirea Bosniei și Herțegovinei Austriei, în schimbul mânei libere lăstate Rusiei în Orient — de atunci se precipită evenimentele, are loc războiul dela 1877, apoi congresul dela Berlin, în care Bismarck își desăvârșește opera. La acest congres se împlinesc europenizarea chestiunii Orientului spre folosul Austro-Germanilor.

Rusia este depărtată din Orient, statele balcanice sunt reduse la așa proporțiuni, încât să poată permite influența Austriei; și împăcând o întreagă lume și mulțumind puterile ce puteau însemna ceva cu privire la Rusia, adică pe Austria și pe Anglia, Bismarck se face stăpânul situațiunii.

Orientul este dat cu totul pe seama Austriei, care devine reprezentanta germanismului în acea parte a Europei. Acest lucru ni-l spun Bismarck și Hohenlohe în Memoriile lor.

După alianța Germaniei, cu Austria și Italia vine rândul României. Iată ce spune conferențiarul în această privință:

Puțin după aceasta se alipește și România de tripla alianță. Tratatul este încheiat de Ion C. Brătianu în 1883. Brătianu vede pe Bismarck în Septembrie 1883, la Gastein. În privința amănuntelor încheierii tratatului nu am date sigure. Fost'a tratatul din 1883 încheiat cu câte-și trele puteri, sau numai cu una din ele, reînnoirile au fost subscribe numai de Austria, nu pot afirma nimic, neavând nici o știre precisă

Cunoaștem vederile lui Bismarck în privința nepăsării Germaniei în chestia Orientului, mânci libere lăstate într'acolo Austriei; și să ne amintim pe de altă parte cele zise de dânsul, foarte lămurit, în 1888 în Reichstag, că el nu se poate amesteca în afacerile Austriei; precum și cuvintele rostite la un pelerinaj de jurnaliști la dânsul la țară, când era în disgratie. Adresându-se unui scriitor din monarhie, îi zicea: „Rolul vostru în bazinul Dunărei, e frumos și mare, dar vă privește numai pe voi”.

Politica împăratului Wilhelm II și rolul României în 1913:

Iată dar o schimbare radicală a politicii externe a Germaniei. Am văzut politica lui Bismarck în Orient, vedem acum politica lui Wilhelm II. Și ca dovadă a schimbării acestei

In amurg...

Amurgul umed își așterne
 Hlamida plumburie-alene
 Pe satul revărsat în uzna
 Intinderilor de poeme.
 Clopotnița îmbătrânită
 Vesteste praznicu 'nvierii
 Sfiosul dangăt melancolic
 Desplecă farmecul tăcerii.

În casa umilă, cernită
 De gerul vremurilor moarte
 Un mucenic cu plete albe
 Înflorat, mătăniile bate.
 Cu ochi înlăcrimați sărută
 Icoana sfintei Preacurate
 Din rostu-i îngredit în jale
 Răsar accente 'ndurerate:

„Avut-am și eu o nădejde
 Să-mi văd copiii lângă mine
 Când mă va gârbovi povara
 Slamarul vremilor haîne.
 În brațele-mi tremurătoare
 Să port pe rând, pe rând nepoșii
 Să fiu sfătuitor cuminte
 Pân' îmi va bate ceasul morții.”

„Dar înzadar... sosi poruncă
 În iaptul unei zi de vară

Ca cei ce-au ostășit să plece
 Că-i în primejdi scumpa țară.
 Și a plecat atunci Leonte
 Ștefan, Mihail, Ioan, volnicul
 Să lupte 'n oastea 'mpărătească
 Și să fărâme inimicul”.

„Și n'a trecut doar' multă vreme
 Când m'a chemat la el notarul
 Să-mi spună că Mihail, blajinul
 A înghițit întâi păharul.

În luptele de lângă Lemberg
 L'au fândărit niște șrapnele
 Ducând cu el pe-aceea lume
 Și razimul vieții mele”.

„În miezul unei zi de iarnă
 Primesc o carte 'ndoliată
 Dela nepotul meu Ilie
 Din Bucovina 'ngenuchiată
 În lupta dela Vatra Dornei
 Ștefan a fost lovit de-un glonte
 În tâmplă și muri îndată
 L'a 'nmormântat plângând Leonte”.

„Sărman copil sortit să vadă
 Atâtea sbuciumări deșarte
 Își doarme somnul în pământul
 Bătut de negrele-i păcate.
 — O! Dragoș, fire visătoare
 Vecinii ți-au robtit moșia

Iar strănepoșii 'n văi de sânge
 Se tângule ca Eremia....”

„Trudită jale mă supune
 Mă pierd în tânguirii amare
 Simt greul zilelor cernite
 Cum înainte îmi răsare.
 Zadarnic caut azi un razim
 Ca nepușina să-mi proptească
 Leonte și Ioan volnicul
 Sunt prinși în țara muscălească”.

Și a tăcut. Odaia scundă
 Îi cercetează 'nmărmurită
 Îngândurat, în patul palmei
 Își culcă fruntea obosită.
 Tăcuta seară își așterne
 Nătrama fumurie-alene
 Pe satul revărsat în uzna
 Intinderilor de poeme.

Șona, 1915. VASILE STOICANEA.

Durostorul.

— Populație, finanțe, agricultură, învățământ, căi de comunicație, sănătate publică. —

Două lucrări deopotrivă de interesante au apărut de curând: una privitoare la situația județului Caliacra, datorită dlui prefect *Georgescu* și alta privitoare la situația județului Durostor,

Numărul poporal pe 1 an 4. cor.

Pretul unui exemplar 10 fileri.

Numărul poporal pe 1/2 2 cor oane

politici sunt chiar evenimentele ce s'au petrecut în apropiata atingere a României sau cele săvârșite de însăși România.

Germania lui Bismarck pune România în sfera de influență a Austriei, Germania lui Wilhelm II, dă României din 1913, aliatului său, ajutor ca să poată face politică independentă, spre a cumpăni astfel tendința de acaparare a peninsulei balcanice de către gruparea triplei înțelegeri.

Politica aceasta de stat independent, care în 1913 o face România pentru prima dată — căci nu trebuie să ne ascundem nașterii vorbelor și trebuie să recunoaștem, că până atunci România nu a făcut decât politica de stat satelit — această politică românească România o duce la bun sfârșit cu ajutorul Germaniei.

Căci, dlor, orice s'ar zice, și ori și câte încunjurări și susțineri am fi avut, cum am avut, din alte părți, dacă ne-ar fi lipsit aprobarea și imboldul ei în 1913, nu ne-am fi putut mișca, n'am fi putut să încheiem pacea dela București. Bunavoința ei ne era indispensabilă.

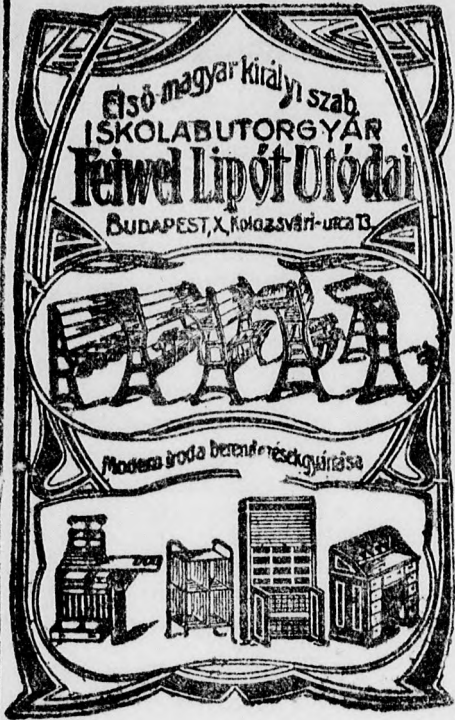
Conferențiarul nu trage concluzii, ar fi un angajament politic poate în afară de tendințele unui cerc de studii, zice d-sa.

In atențiunea negustorilor!

Acoperirea trebuințelor de ciocoladă și zaharicale pentru prețuri de fabrică. :: ::
In depozit: Kugler, Heller, Túrth și Manner. :: ::

GÁBOR MIKLÓS Arad,
Piața Andrássy, colțul Salacz utca
Telefon 1059. Telefon 1059.
(Ca 2270)

Prima fabrică de bănci de școală
brev. reg. ung.

Liferează

cele mai moderne și mai bune

bănci de școală

brevetate sistem „Felwel”, „Zahn” și „Retlig”, mobilier pentru școli aparate de gimnastică, mobilier modern pentru biserici, bănci pentru biserici și mobilier pentru grădini de copii.

Fe 1288

Prețuri gratis.

Fabricarea aranjamentelor de birouri moderne.

DOMRIȘOARĂ ROMÂNĂ

caută loc la o familie română CA
CRESCĂTOARE (bonă), ori ca
domnișoară de conversație la o
damă.

Adresa e la administrația ziarului.
(Ji 2421—1)

Votarea proiectelor militare.

— Ședința de Luni a camerei. —

Budapesta, 26 Aprilie.

În ședința de azi, camera ungară a luat în discuție proiectele militare. Din partea guvernului au luat cuvântul primul ministru contele Tisza și ministrul apărării țării, baronul Hazai, iar partidele opoziționiste maghiare au dat expresiune atitudinii lor față de aceste proiecte prin câte un orator.

După raportul comisiei militare și discursurile introductive și de orientare a primului ministru și la ministrului Hazai, deputatul Samuil Bakonyi expune atitudinea partidului independent, declarând că, deși un mare abis desparte guvernul de opoziție, partidul independent nu va face nici o manifestare care ar clăti și măcar pe o clipă rezistența țării, ci va contribui unanim la aducerea jertfelor necesare, fiind integritatea țării periclitată.

Contele Andrássy vorbind în numele partidului său constată că până acum s'au dovedit de mai tari monarhia și aliații ei și accentuează necesitatea apărării Galției, atât în baza sancțiunii pragmatice, cât și fiind aceasta un scut apărător pentru Ungaria. Răspunderea însă, că oare jertfele aceste sunt neapărat necesare pentru ajungerea scopului fixat o aruncă asupra guvernului.

Deputatul Rakovszki luând cuvântul în numele partidului popular, se adresează maritimiei ministrului apărării țării și îl roagă, ca la asertările claselor celor mai tinere să fie cu cea mai mare considerație și pe tinerii de abia ieșiți din băncile școlii să-i asenteze numai după o foarte riguroasă controlă medicală.

Înaintează o motiune, prin care propune ca înainte de asertarea celor de 42—50 ani să fie instruiți pentru serviciul în front și aplicați în linia de bătaie cei găsiți neapți până acum, cei aplicați la Crucea roșie, scutiții din ministerii și bănci și cei aplicați la trupele de etape.

Deputatul Juriga relevă eroismul soldaților slovaci.

Mai vorbește încă deputații Zboray și Ștefan Szabó, după a căror discursuri camera ia pauză de o oră.

datorită dlui prefect Ion N. Cămărășescu.

În articolul de față vom da mai jos un scurt rezumat din lucrarea dlui prefect Cămărășescu despre situația județului Durostor.

Județul Durostor are o întindere de 2500 klm. p. și este împărțit în 5 plăși, formate din 2 comune rurale și 133 sate. Marca județului reprezintă chipul lui Mircea cel Bătrân.

După recensământul din 1914, populația județului este de 142.532 locuitori, din cari 15.133 în Silistra, 11.452 în Turtucaia iar restul de 115.947 în comunele rurale.

După naționalități populația urbană și rurală se împarte astfel: Români 7535, Bulgari 58.943, Turci 72.554, Armeni 1099, Tătari 704, Greci 175, Sârbi 49, Lipoveni 780, alte naționalități 875.

În județ sunt un tribunal (la Silistra) și trei judecătoria, din care una la Turtucaia; și câte un tribunal mohamedan în aceste două orașe.

În tot județul sunt, pe lângă administrația financiară din Silistra, 17 circumscripții fiscale de percepere. Impozitele din județ, sub administrația bulgară se ridicau la 1.958.122 lei. După legile românești impozitele au fost stabilite la 1.566.528 lei. Rezultă deci o degrevare pentru populație în medie generală de 21 la sută, față de dările ce plătea înainte de anexiune.

Din 36 bănci populare, cari funcționau înainte de anexare, 20 s'au conformat legilor noastre. Capitalul subscris de 1800 membri este

de 314.480 lei; din care s'au vărsat 174.263 lei.

La Silistra sunt următoarele școli: un liceu cu opt clase, zece profesori și 167 elevi, din cari 114 Români, 24 Mahomedani, 14 Armeni și 11 Bulgari. O școală profesională de fete cu două clase și trei ateliere; opt profesoare și 45 eleve. Elevele secției de menaj prepară zilnic masa pentru profesoare și eleve. Un institut particular pentru fete; o școală bulgară cu 4 clase și 12 divizii; trei școli mahomedane și una armeană; patru școli primare și patru grădini de copii.

La Turtucaia sunt: o școală profesională cu două clase, cinci școli primare, două grădini de copii, o școală primară mahomedană.

În tot județul sunt 67 școli primare, patru particulare și 31 grădini de copii cu 114 învățători și institutori și 40 conducătoare.

Numărul copiilor în vârstă de școală este de 3060 în orașe și 15.000 la sate. Din aceștia frecventează numai 1260 la orașe și 5299 la sate. La grădini de copii frecventează 440 la orașe și 1450 la sate.

În județ există 11 cercuri culturale iar școlile de adulți funcționează aproape pretutindeni.

La Silistra este o biserică cu trei preoți Români și trei Bulgari și una la Turtucaia cu un preot român și unul bulgar. În județ sunt 27 biserici cu 32 preoți, toate în stare proastă, afară de cea din Sarsanlar. Dintre preoți 11 sunt Români și 21 Bulgari.

În Silistra sunt opt moschee, la Turtucaia patru, iar în tot județul sunt 115 geamii; 137 școli mahomedane, cu 152 învățători, 5052 elevi și 4014 eleve.

Serviciul sanitar este condus de un medic primar, cu cinci medici de plasă, 13 cercuri sanitare și patru infirmieri în județ.

În Silistra este un spital pentru 60 bolnavi, un dispensar comunal, un lazaret în care au fost îngrijii holericii din 1913, cu două etuve și o sală de duș.

La Turtucaia este un spital pentru 50 bolnavi și un dispensar comunal.

În județ sunt cinci medici veterinari.

Lucrarea dlui Cămărășescu menționează apoi starea șoselelor și cele construite sau impetruite din nou, precum și de toate serviciile administrative.

Numărul proprietarilor rurali este de 24.703 cu un total de 134.484 hectare. Numai 57 de proprietari au dela 50 până peste o mie de hectare fiecare, iar 13.393 au până la maximum trei hectare fiecare.

Durostorul este o regiune foarte priincioasă culturii tutunului. Numărul cultivatorilor în anul trecut a fost de 659, cari au produs 385.663 kgr. tutun.

Autorul descrie apoi amănunțit întreaga stare economică a județului Durostor, dând tot felul de date foarte prețioase.

Gh. N. C.

Redes-
strul Haz-
st. Min-
fi votate,
să trăiasc
care l'au
zatiunile
ungară li
distincții,
mult și e
chestia a
armata u
roice. S'
conducer
comanda
tata obos
neri pent
dat în p
s'a amel
o disprop
eventuale
pare și
Rakovsz
bătrânilo
dinea co
kovszki
Deput
ministrul
Camer
iectul cu
loare nu
Luă
întregire
glotaș
protestea
șirbește
mele pa
fie scos
maghiar.

Deput
proiect c
deaua a
se intro
armată,
cătorii. L
ghiar co
primește
Primu
din punc
să dea g
mată au
din Gal
Conte
contrazi
proiectul
Major
independ
La p
săi se h
nainte d
Ședin

Deput
proiect c
deaua a
se intro
armată,
cătorii. L
ghiar co
primește
Primu
din punc
să dea g
mată au
din Gal

Conte
contrazi
proiectul
Major
independ
La p
săi se h
nainte d
Ședin

Dela — în

Anul
de artă
Rely P
d-șoare
și artă
concurs
direcții
stria că
diploma
urmat ș
regizora
am voit
compus
Dar a
că sun
sluji în
sunt și
școlile
albă.

Ne-a
Am ale
cari era
cari am
este op
politică
nat la r
a-l spur
popor, i

Redeschizându-se ședința la orele 4 ministrul *Hazai* răspunde la discursurile ce s'au rostit. Ministrul nu se îndoiește, că proiectele vor fi votate, căci toți cari sunt în această țară au să trăiască sau să moară prin acest războiu, pe care l'au impus marile puteri. Privitor la acuzatiunile că soldaților din armata teritorială ungară li s'a acordat în proporție mai puțină distincții, ministrul spune că a constatat mai de mult și el acest fapt și a pornit o cercetare în chestia aceasta, *nefiind decorarea soldaților din armata ungară în proporție cu faptele lor eroice*. S'a constatat însă că vina nu o poartă conducerea supremă a armatei, ci singuraticii comandanți ai trupelor teritoriale, cari nici atâtă oboseală nu și-au luat ca să facă propuneri pentru decorări. De când însă ministrul a dat în privința aceasta o ordinațiune, situația s'a ameliorat, deși și acum se poate găsi încă o disproporție, și de aceea va purta grija iar eventualele neîndreptăți e aplicat să le repare și după războiu. Privitor la rugarea lui *Rakovszki*, declară că la asentările tinerilor și bătrânilor se va avea deosebit în vedere aptitudinea corporală, îl roagă însă pe deputatul *Rakovszki* să-si retragă moțiunea.

Deputatul *Rakovszki* mulțumit cu declarațiile ministrului apărării țării, își retrage propunerea. Camera votează în general și în special proiectul cu modificarea, ca *această lege să aibă valoare numai cât ține războiul*.

Luându-se în desbatere proiectul despre *întregirea corpurilor de armată din Galiția cu glosaș din Ungaria*, contele *Mihail Károlyi* protestează împotriva acestui proiect, care *știrbeste suveranitatea Ungariei*. Cere în numele partidului său ca în *armata ungară să fie scos în relief mai mult caracterul național maghiar*. Nu primește proiectul.

Deputatul *Polonyi Géza* vede în votarea acestui proiect deruta garanțiilor naționale. *Austria totdeauna a avut lipsă de sprijinul maghiar*. Cere să se introducă *steaguri și insignii maghiare în armată, unde sunt dați la o parte chiar și conducătorii*. De ce nu se găsește în armată nici un *maghiar comandant la vre-un corp de armată*. Nu primește proiectul.

Primul ministru contele *Tisza* accentuează că din punct de vedere militar e *necesar ca Ungaria să dea glosași pentru completarea unui corp de armată austriac, completând Austria alte 2 corpuri din Galiția*.

Contele *Andrássy* declară că, deși proiectul contrazice art. de lege XII din 1867, totuși votează proiectul, având în vedere necesitățile armatei.

Majoritatea votează proiectul față cu partidul independist, care s'a declarat contra.

La propunerea contelei *Khuen* și a tovarășilor săi se hotărăște ca ședințele să se țină dela 10 înainte de amiază până la orele 3 după amiază.

Ședința s'a terminat la orele 7 fără un sfert.

Dela un actor român rănit, — în spitalul din Dobrișin.

Anul trecut în 25 Mai, isprăvind cursurile de artă dramatică, — împreună cu d-șoarele *Rely Popa-Radu* și *Aurica Bujiganu*, ambe d-șoare absolute a conservatorului de muzică și artă dramatică din București, cu binevoitorul concurs al tânărului diletant *Androne*, și sub direcțiunea actorului cu reputație atât în Austria cât și la noi, în Ardeal, și care pe lângă diploma de artă dramatică din București a mai urmat și în Viena un curs de artă dramatică și regizorat, d. *Nic. Băilă*, sub direcțiunea d-sale, am voit a înghieba o trupă teatrală ambulanta, compusă la început numai din 5 persoane. Dar aceste 5 persoane — pe lângă că sunt toți pregătiți, apți și chemați a sluji în grandiosul altar al zeiței *Thalia* — mai sunt și fiii Ardealului, toți născuți, crescuți în școlile din Sibiu, Făgăraș, Sebeș și Biserica-albă.

Ne-am întrunit cu toții în luna Iunie la Sebeș. Am ales piese frumoase, spectaculoase, între cari erau și 2 piese românești originale, dintre cari amintesc numai una „*Pe povârniș*”, care este opera unui bărbat de seamă care atât în politică cât și în literatură joacă un rol însemnat la noi. Numele d-sale — nu îmi este iertat a-l spune — până când, frumoasa piesă pentru popor, nu va vedea lumina rampei.

Intreg „repertoriul” se compunea din piesele: „*Lupta între femei*”, „*Tragedie florentină*”, de *Oskar Wilde*, „*Ca'n Biblei*”, „*Vinceneta*”, „*Privegheul*”, de *Olanescu-Ascanio* etc., etc.

Piesele erau memorizate, aproape 6 săptămâni încontinuu, am ținut repetiții, iar în ziua de 28 Iulie 1914, Duminecă urma să aibă loc prima reprezentație la Sebeș.

Când cu o zi înainte s'a decretat mobilizarea.

Planurile făurite și visate de atâția amar de ani, ne-au fost spulberate ca de o vijelie.

Scriitorul acestor rânduri, dimpreună cu d. *Androne* — durere — în aceeași zi în care urma să aibă loc prima reprezentație, a trebuit să ne prezentăm la regiment.

După câteva zile, îmbrăcați, armați până în dinți și porniți pe câmpul de onoare; și în loc ca să primim botezul fermecător al luminei de scenă, (rampă) — am primit pe câmpul Galiției, botezul de sânge.

Peste câteva săptămâni rănit, însă foarte ușor. Nefiind spital pe aproape am fost vindecat la companie.

În ziua de 28 Noemvrie, un șrapnel a explodat deasupra noastră. Pe foarte mulți a rănit, toți feciorii de Români, aparținând regim. Nr. 64 din Orăștie. Mie mi-au înghețat și picioarele.

De atunci, până acuma sunt 5 luni, de când zac în spitale.

Români sunt aici mulți, foarte mulți, cu diferite răni. Însă aceste răni, nu-i dureau atât de mult, ca faptul că *n'au ce ceti*, n'au puțința de-a vorbi cu camarazii lor, căci toți sunt străini. „*Vorbesc altă limbă, mai încurcată decât cea a noastră*”, — îmi spunea un bănățean dela *Ferendia*.

Intr'o zi de Ianuarie, zi frumoasă, cu soare, iată că intră în camera Nr. 11 din etajul I, unde zac, de obicei, răniții mai grav, — și unde eram 3 Români, intră un ofițer, la prima vedere n'am observat că e preot militar.

Se oprește la fiecare bolnav, și îl mângăie prin sfaturi părintești.

Mare mi-a fost mirarea și mulțămirea sufletească, când am auzit că vecinului meu care e român, îi vorbește românește.

Acel preot nu era altul decât harnicul și neobositul preot român din *Mehadia* d. părinte *Coriolan I. Buracu*, preot militar al garnizoanei de aici.

După cum și d-sa a mărturisit am plâns de bucurie auzind aici dulcea limbă maternă.

Pe fiecare bolnav în parte, îl mângăia, îl ajuta cu bani, le scria și cetia scrisori, și muribunzii, din cele 23 spitale, de aici, pare că mureau cu zâmbetul pe buze, știind că și-au făcut datoria, apărând țara și tronul și că la groapă va fi urmat de un preot român, care îl va îngropa după frumoasa dătină străbună.

Intr'un timp d. părinte *Buracu*, era foarte amărât că nu poate satisface dese cereri ale răniților români cari cereau cărți de rugăciuni, ca cetind frumoasele pilde și rugăciuni să-și mai uite că sunt atât de departe, de vatra lor.

S'a adresat în multe rânduri *Librăriilor* românești, în sfârșit, i s'au trimis cărți de rugăciuni.

În urma apelului din 28 Februarie, publicat în ziarul „*Românul*” — bărbați de seamă, caritabili, ca dñii *Dr. N. Stănilă*, jude regecesc, *Dr. I. Grosșanu*, avocat și părintele preot din *Greovaș Ioan Geția*, au binevoit a ne trimite zeci și zeci de volume din bibliotecile dlor lor, precum și mai toate gazetele cari apar la noi.

În numele răniților români aflători aici, țin să mulțumesc în primul rând neobositului preot militar d. *Coriolan I. Buracu*, pentru marile servicii ce zilnic le aduce, colindând în fiecare zi, multe spitale de aici, și împărțind povete și îmbărbătându-ne.

În al doilea rând mulțumesc dlor mai sus notați cari au binevoit, ca acele răni sufletești, — cari dor, mult mai mult, ca cele pricinuite de dușman, au binevoit a ni-le lecu trimitându-ne cărți de rugăciuni, gazete și alte diferite volume.

Dumnezeu să ni-i țină mulți ani și fie ca faptele dlor lor, să fie imitate de cât mai mulți oameni cu stare, — de cari, har Domnului — nu suntem lipsiți.

Țin să mai amintesc încă unul din multele calități ale părintelui *C. I. Buracu*.

În zilele sfintelor Paști, a oficiat în cazarma husarilor, sfânta liturghie, la care au luat parte peste 300 soldați. La urmă a ținut o cuvântare care a stors lacrimi din ochii bieților soldați.

A mai rugat pe d. șef al muziceii militare locale, ca să execute câteva marșuri românești: „*La Arme!*” de *Șt. O. Iosif*, marele poet ardelean, „*Eroi suntem*” și „*Hora Sinaii*”, iar zilele trecute când un batalion de honvezi a fost pornit spre Galiția, până la gară au fost conduși de muzica militară, care a executat sus numitele marșuri.

Doamne, ce frumos, ce exact a fost executat și cât de frumos suna mărețul imn „*La Arme!*”

Dac'ar trăi *Șt. O. Iosif*, poetul, ce fericit s'ar simți când ar auzi că până în cele mai depărtate colțuri ale Ungariei a străbătut, versurie sale.

Ioachim Dordea,
artist dramatic.

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta. — Pe frontul din Carpați continuă a se da lupte spre ost dela defileul *Ujoc*.

Ieri un grup ofensiv al nostru a cucerit un nou punct de sprijin al inamicului la sudost dela *Koziowa*. Am capturat 7 ofițeri și peste 1000 soldați inamici.

În scopul recuceririi înălțimilor pierdute Rușii au încercat mai multe contraatacuri, încercând progresări pe alocurea și în sectoarele din apropiere. Atacul principal al inamicului era îndreptat împotriva înălțimii *Ostry* și contra poziției dinspre ost în legătură cu această înălțime. După o lungă luptă am respins acest atac cu grave pierderi pentru Ruși; în această luptă am nimicit complet aproape 2 batalioane inamice și am capturat câteva sute de oameni. În urmărirea ce imediat am început-o, am ajuns în posesiunea a 26 tranșee și mult material de războiu.

Pe celelalte sectoare încă am respins în mod sângeros atacurile de noapte ale inamicului.

După respingerea atacului, inamicul s'a retras în fugă în fața pozițiilor lui din sectorul *Ujocului*. În ciuda disperatelor contraatacuri ale Rușilor nu numai am menținut teritoriul cucerit în luptele de până acum, ci încă l'am mai înmulțit spre sudost dela *Koziowa*.

Pe frontul înspre vest dela defileul *Ujoc*, în Galiția și în Polonia, precum și lângă *Dniester* și în *Bucovina* s'au dat dueli de artilerie. De altfel situația e calmă.

Berlin. — Se comunică dela marele cartier general:

Pe frontul vestic: La *Ypern* luptele continuă. Localitatea *Lizerne*, pe malul vestic al canalului, despre care Francezii afirmă că ar fi recucerit-o, se află în posesiunea noastră. Am menținut și teritoriul ce am ocupat spre ost dela canal. Numărul tunurilor ce am capturat s'a urcat la 45, între cari sunt — după cum am spus aceasta într'un alt comunicat — și 4 tunuri grele engleze. Am continuat atacurile noastre spre nordost dela *Sonnebeck* și am capturat peste 100 de soldați Canadieni. Cu aceștia numărul total al prizonierilor se urcă la 5000. Pe acest teritor relativ mic luptă împreună un curios amestec de popoare — *Negri* din *Senegalia*, *Englezi*, *Turcoți*, *Indieni*, *Francezi*, *Canadieni*, *Zuavi* și *Algerieni*.

În *Champagne* am respins două atacuri de noapte franceze întreprinse spre nord dela *Beau-Séjour*.

Am progresat binisor într'un atac al nostru dat pe înălțimile dela *Mosella*. Prin asalt am cucerit mai multe coame de dealuri ce se succedau până la înălțimea dela *Les Eparges*. Am capturat mai multe sute de Francezi și câteva mitraliere.

În pădurea dela *Ailly* atacurile inamice au eșuat.

În *Vosgi* tentativa atacului nostru a fost recucerirea lui *Hartmannsweilerkopf*. Trupele noastre au capturat aici: 11 ofițeri, 796 soldați francezi și proiectoare de mine și 4 mitraliere.

Pe frontul ostic: Am respins câteva slabe atacuri de noapte rusești în regiunea spre vest dela *Ciechanow*. Situația e neschimbată.

Constantinopol. — Se comunică dela cartierul general: Azi dimineată flota rusească din *Marea Neagră* s'a ivit în afară de linia de foc a fortificațiilor *Bosfo-*

stabilirea unei anumite sfere de activitate pentru cameră o declară însă imposibilă. Acceptează să implinească dorința opoziției ca în cameră să nu se desbătă alte afaceri, dar aceasta nu se poate introduce, ca un zid chinez, în textul legii.

rului, dar, după o demonstrare de salve ce a ținut o jumătate oră, s'a retras în direcția nordică.

Bateriile fortificațiilor noastre nu au răspuns.

De pe celelalte câmpuri de războiu nu a sosit nici o știre importantă.

Părerăa presei române despre situația generală a războiului.

București. — „Viitorul” *oficiosul partidului liberal face următoarea apreciere a situației generale a războiului:*

„De câteva zile atât luptele dintre Meusa și Mosela cât și cele din Carpați au pierdut din intensitate. Numai pe teatrul operațiilor turcești domnește mai multă anihilație, dar aci totul e abia în pregătire. E evident, că asistăm la o nouă echilibrare a forțelor beligerante. Sforțările din cursul lunii lui Martie n'au dat rezultate apreciable, dar au fost atât de mari, încât au provocat o oboseală generală. Acum are loc o nouă grupare a forțelor. Se pregătește o nouă acțiune despre care însă nu se poate spune dacă va fi hotărâtoare sau nu.

Regiunile în cari această acțiune va avea loc par determinate de pe acum.

Pe frontul de vest, Francezii vor face o nouă încercare de a rupe rândurile germane tot în zona cetății Verdun. Un succes francez în această zonă, situată aproape de granița germană, ar avea de efect creierea unui teatru de lupte pe teritoriul Germaniei, ceea ce ar provoca, prin dislocarea forțelor necesare, o slăbire a situației Germanilor în nordul Franței și în Belgia. La rândul lor Englezii vor da atacuri în Flandra și în regiunea Lille-Armentières.

Pe frontul oriental, Rușii își vor reînnoi atacurile în sectorul carpatin, unde Austro-Germanii aduc mereu noi trupe. Rușii vor avea o deplină libertate de acțiune în acest sector până când condițiile atmosferice din Polonia de nord vor fi prielnice reluării inevitabile a ofensivei germane în această regiune.

În contra Turcilor, aliații franco-englezi pregătesc pe cât pare, un atac contra Smirnei, în vederea căruia, Turcii își aduc trupe din interiorul Anatoliei.”

Franța refuză un împrumut de stat Greciei.

Atena. — Ministrul plenipotențiar grec din Paris d. Romanos, a înștiințat telegrafic pe d. Gunaris, că toate demersurile sale pentru realizarea unui împrumut de 200 milioane lei pe piața franceză, au eșuat complectamente, Franța refuzând categoric să consimtă la acordarea acestui împrumut, până când Grecia nu își va clarifica situațiunea față de evenimentele la ordinea zilei.

Noul șef al statului major bulgar.

Sofia. — Comandamentul circumscripției III militare, generalul Bogandieff, fost ministru de războiu, care a comandat divizia IV de infanterie în fața inamicului, a fost numit șef al statului major general în locul generalului Teneff, care a fost numit șeful intendentei generale.

Clasele din 1900—1915 în Rusia n'au fost chemate sub drapel.

Viena. — După ziarul „Rieci” din Petrograd clasele din 1900—1915 din rezervă nu au fost până acum chemate sub drapel.

Rechemarea reprezentantului diplomatic al Bugariei dela Petersburg.

Sofia. — Guvernul bulgar a hotărât rechemarea reprezentantului ei diplomatic la Petrograd, d. Madjearoff, care va fi înlocuit cu Dr. Stanceff, actualul ministru plenipotențiar bulgar la Paris. În capitala Franței va fi numit ca ministru, d. Teodoroff, fost pe vremuri ministru la București.

Tarul în Przemysl.

Rotterdam. — Se telegrafiază din Lemberg: Tarul s'a dus la Przemysl însoțit de marele duce Nicolae Nicolaievici și statul major al acestuia. Tarul a descins în Przemysl în localitățile, în cari locuie generalul Kuzmanek cu statul lui major. Sâmbătă tarul a vizitat împreună cu marele duce forturile distruse plecând apoi îndărăpt la Lemberg.

Tratatul chino-japoneze.

Lyon. — „Progres” anunță din Shanghai: Ministrul plenipotențiar al Japoniei la Peking a remis guvernului chinez un comunicat de urgență, în care Japonia declară că persistă pentru acceptarea întregii propuneri din urmă, modificată. În caz contrar Japonia va întrerupe tratativele.

Aeroplan rusesc deasupra Cernăuțului.

Cernăuți. — Ieri înainte de amiază s'a ivit deasupra părții ostice a orașului un aeroplan aruncând săgeți și bombe. Bombele n'au explodat și n'au pricinuit nici o pagubă. O săgeată l-a rănit pe un lucrător de pământ, ridicându-se un aeroplan de a-l nostru a luat în goană aeroplanul inamic.

Comunicat oficial rusesc.

Rotterdam. — Din Petrograd se anunță că în comunicatul oficial dat în 25 c. se spune:

În 21 c. seara un batalion german a încercat să atace trupele noastre avansate între Calvaria și Ludvinov. În 24 dimineața, aeroplanele noastre au atacat gara din Neidenburg.

În Carpați s'a potențat pe întreg frontul în chip extraordinar focul artileriei inamice. În frontul dușmanului au sosit noi tunuri grele. În 21 seara, am avut să ne apărăm în regiunea defileului Ujoc, împotriva unor puternice atacuri ale dușmanului. Din celelalte părți ale frontului nu se semnalează nimic important.

Călătoria baronului Burián la Berlin.

Viena. — Ministrul de externe, baronul Stefan Burián a fost alaltăieri la Berlin, de unde s'a întors ieri dimineața la Viena.

Ultima oră.

ȘEDINTA DE AZI A CAMEREI.

Budapesta. — Camera a luat în discuție în ședința de azi proiectul despre prolongirea mandatelor. Înainte de deschiderea ședinței a avut loc o scurtă conferință între primul ministru și conducătorii opoziției maghiare, cari au cerut ca prolongirea mandatelor să se hotărască pe un timp hotărât și activitatea camerei să se reducă numai la o anumită sferă. Primul ministru a primit însă prima dorință.

Deschizându-se discuția, primul orator după raportorul Rakovszki, contele Apponyi declară că, deși prolongirea mandatelor e un noș senz politic, primește totuși proiectul. Dorește ca alegerile să se țină la 6 luni după încheierea păcii.

Primul ministru contele Tisza răspunzând s'a declarat aplicat la cele mai largi concesiuni întru cât aceste nu contrazic intereselor constituției ungare.

În ședința de după amiază, primul ministru continuându-și vorbirea admite greutatea chestiunii prolongirii mandatelor. Tinerea alegerilor — spune primul ministru — nici acum nu ar fi o imposibilitate fizică, dar ar restrânge pe mulți în drepturile lor. Nu e contra ca motivele de creare a proiectului să fie cuprinse în lege,

Vorbesc încă contele T. Bathányi, care cere votul universal și V. Vázsonyi, care cere să i se redea țării dreptul de critică.

Camera votează proiectul.

CREIAREA UNUI DIVIZION DE ARTILERIE DE MUNTE ȘI A UNEI COMPANII CENTRALE DE SUBSISTENȚĂ ÎN ROMÂNIA.

București. — S'a creiat pe ziua de 1 Aprilie v. c. un divizion de artilerie de munte cu reședința la Tg. Ocna (provizor la Turtucaia, care face parte din brigada 8-a de artilerie și o companie centrală de subsistență la București.

LISTA PRISONIERILOR DIN PRZEMYSL.

Viena. — Crucea roșie rusească a trimis Biroului de informațiuni, lista soldaților austro-ungari făcuți prizonieri în Przemysl. Lista va sosi în zilele cele mai apropiate.

EȘECUL DEBARCĂRII DE TRUPE ALE TRIPLEI INTELEGERI LA GALIPLI.

Constantinopoli. — Oficial. — Se comunică dela cartierul general: În 25 l. c. vase ale triplei-intelegeri au încercat, sub scutul vaselor de războiu, să debarce trupe în patru puncte pe malul vestic al peninsulei Gallipoli. Trupele triplei-intelegeri debarcate la gura Sighindere, spre vest dela Kala-Tebe și Teke-Burim și la Tekke, lângă Kumrele, au fost alungate în mare de către asaltul de baionete al Turcilor. Trupele debarcate la Aril-Burmin, încercând să înainteze au fost silit să cedeze contra atacului trupelor noastre, iar o parte din acelea s'au retras ieri seară pe vasele de război. Ieri am atacat cu efect pe toate fronturile. Totodată flota inamică a vroit să forțeze strămtorile. Vasele inamice s'au retras în urma efectului bateriilor noastre. Un contratorpilor inamic s'a scufundat, iar altul a fost avariat.

RĂSCULAȚII AU FOST BATUȚI DE ESSAD-PASHA.

Durazzo. — Essad-pașa în două coloane a atacat pe răsculații la satele Jala și Ascoli. Răsculații au fost bătuti suferind mari pierderi.

FLOTA ANGLO-FRANCEZĂ CONTROLEAZĂ VASELE CE MERG LA DEDEAGACI.

București. — Se anunță din Sofia că flota anglo-franceză a început să controleze vasele ce merg la De-deagaci și că va confiscă orice marfă destinată Bulgariei, ca contrabandă de războiu.

POȘTA ADMINISTRATIEI.

Dr. I. Felea, Pecica rom. Am primit 14 cor. în abonament până la 30 Iunie a. c.

Ioan Șiștarovetan, Trebinje. Am primit 10 cor. în abonament până la 1 Iulie a. c.

Redactor responsabil: Constantin Savu

(He 2298-24)

**Viță americană
altoită
precum și
Port-Altoi
și
Butași - Americani**

furnizează
renumița
firmă:

Caspari Friderich
Mediaș, (com. Nagy'küküllő)
Selectiunea garantată. Cereți catalogul!